

https://domesticj.ut.ac.ir/article_94308.html

ارتباطات علمی

معرفی گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد

| Introduction of Department of Animal Science, Faculty of Agriculture at the Ferdowsi University of Mashhad |

علی جعفری^{۱*} و حسین زارع نژاد^۱

^۱ دانشجوی کارشناسی گروه مهندسی علوم دامی، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی دانشگاه تهران، کرج، البرز، ایران

تاریخچه و اهداف گروه مهندسی علوم دامی

مطالعه و بررسی در زمینه تغذیه دام، اصلاح نژاد، فیزیولوژی و افزایش تولید اقتصادی با استفاده از اصول بهداشت و مدیریت در پرورش دام و طیور و نگهداری محصولات دامی، رشته‌ای از علوم کشاورزی را تشکیل می‌دهد که علوم دامی نامیده می‌شود.

*نویسنده مسئول: ajafarii@ut.ac.ir

دبیر تخصصی: امیر مصیب‌زاده

بخش: تغذیه طیور

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۲/۱۱ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۲/۱۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۲/۲۰ تاریخ انتشار آنلاین: ۱۴۰۲/۰۳/۲۵

رفرنس‌دهی: جعفری، ع.، زارع‌نژاد، ح. معرفی گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد. علمی-ترویجی (حرفه‌ای) دامستیک، ۱۴۰۲؛ ۲۳(۱): ۵۷-۶۰.

AnimSSAUT

ادامه تاریخچه و اهداف گروه مهندسی علوم دامی

دوره کارشناسی دامپرووری در سال ۱۳۵۴ و در مقطع کارشناسی پذیرش دانشجو از سال ۱۳۵۸ آغاز گردید و اخیراً با توجه به بازنگری دوره‌های کارشناسی و به منظور تربیت نیروی کار آموخته‌تر، رشته علوم دامی در دو گرایش دام و طیور دانشجو می‌پذیرد. در مقطع کارشناسی ارشد پذیرش دانشجو در گرایش تغذیه دام از سال ۱۳۶۶، در گرایش ژنتیک و اصلاح نژاد دام از سال ۱۳۷۵ و در گرایش فیزیولوژی از سال ۱۳۸۵ صورت پذیرفته است. این گروه از سال ۱۳۷۳ در مقطع دکتری تخصصی در گرایش غذا و تغذیه دام (تغذیه طیور و تغذیه نشخوارکنندگان) و از سال ۱۳۸۶ در رشته ژنتیک و اصلاح نژاد دام (گرایش کمی و مولکولی) نیز دانشجو می‌پذیرد.

همچنین یادآوری این نکته لازم است که از سال ۱۳۷۹ گروه مهندسی علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد به عنوان یکی از مراکز علمی نامزد برای انتخاب به عنوان قطب علمی علوم دامی کشور مطرح شده است. اولین قطب علمی دانشگاه فردوسی مشهد با توجه به ظرفیت علمی موجود در این گروه در سال ۱۳۷۹ تأسیس شد و متعاقب آن دومین دوره قطب با عنوان «استفاده از فرآورده‌های جنبی کشاورزی در تغذیه دام و طیور» مورد تصویب قرار گرفت و در حال حاضر نیز محور تحقیقاتی آن «استفاده از ضایعات جنبی کشاورزی و صنایع

غذایی در تولید شیر و گوشت» است. همچنین این گروه در سال ۱۳۸۷ مجوز انتشار یک مجله علمی- پژوهشی با عنوان «پژوهش‌های علوم دامی ایران» را دریافت نمود. گروه مهندسی علوم دامی دانشگاه فردوسی مشهد با بیش از ۳۰ سال سابقه فعالیت‌های آموزشی، پژوهشی و ترویجی در کشور، در حال حاضر دارای ۱۶ نفر عضو هیئت علمی با رتبه علمی استاد (۱۰ نفر)، دانشیار (۴ نفر) و استادیار (۲ نفر) می‌باشد. فعالیت‌های آموزشی این گروه بر مبنای دوره‌های کارشناسی (گرایش‌های دام و طیور)، کارشناسی ارشد در رشته‌های تغذیه (گرایش‌های دام و طیور)، فیزیولوژی و ژنتیک و اصلاح نژاد دام و دکتری تخصصی در رشته‌های تغذیه (گرایش‌های نشخوارکنندگان و طیور)، ژنتیک و اصلاح نژاد دام (گرایش‌های کمی و مولکولی) می‌باشد.

هدف گروه مهندسی علوم دامی در دانشگاه فردوسی مشهد آموزش و تربیت کارشناسانی است که افزون بر عهده‌دار شدن مسئولیت‌های محوله در اداره امور واحدهای دام و طیور و تدوین راهکارهای مدیریتی آن‌ها، بتوانند در سطح وسیع‌تری نسبت به کاردانان این رشته در امور تحقیقاتی، برنامه‌ریزی و آموزش علوم دامی منشأ خدمات ارزنده باشند. همچنین، تولید علم و بومی کردن علوم پیشرفته از طریق پیشبرد آموزش، پژوهش و ترویج علوم مربوط به مدیریت پرورش، تغذیه، فیزیولوژی و اصلاح دام در منطقه و کشور از عمده‌ترین اهداف این گروه است.

اعضای هیئت علمی گروه

نام	نام خانوادگی	مرتبه علمی	گرایش تخصصی	پست الکترونیکی
احمد	حسن آبادی	استاد	تغذیه طیور	hassanabadi@um.ac.ir
محسن	دانش مسگران	استاد	تغذیه دام	danesh@um.ac.ir
سعید	زهره داران	استاد	ژنتیک و اصلاح نژاد	zerehdaran@um.ac.ir
عبدالمنصور	طهماسبی	استاد	تغذیه دام	tahmasebi@um.ac.ir
مجتبی	طهمورث پور	استاد	ژنتیک و اصلاح نژاد	tahmoores@um.ac.ir
عباسعلی	ناصریان	استاد	تغذیه دام	naserian@um.ac.ir
محمدرضا	نصیری	استاد	ژنتیک و اصلاح نژاد	nassiryr@um.ac.ir
رضا	ولی زاده	استاد	تغذیه دام	valizadeh@um.ac.ir
سید علیرضا	وکیلی	استاد	تغذیه دام	savakili@um.ac.ir
حسن	کرمانشاهی	استاد	تغذیه طیور	kermansh@um.ac.ir
علی	جوادمنش	دانشیار	ژنتیک و اصلاح نژاد	javadmanesh@um.ac.ir
حیدر	زررقی	دانشیار	تغذیه طیور	h.zarghi@um.ac.ir
محمد هادی	سخاوتی	دانشیار	ژنتیک و اصلاح نژاد	sekhavati@um.ac.ir
رضا	مجیدزاده هروی	دانشیار	تغذیه طیور	rmajidzadeh@um.ac.ir
سیدهادی	ابراهیمی	استادیار	تغذیه دام	shebrahimi@um.ac.ir
محمد مهدی	شریعتی	استادیار	ژنتیک و اصلاح نژاد	mm.shariati@um.ac.ir

مدیریت گروه

دکتر علی جوادمنش

مدیر گروه

دکتری Ph.D دامپروری (ژنتیک و اصلاح نژاد)، دانشگاه ادلاید، استرالیا، ۱۳۹۲

مرتبه علمی: دانشیار

ایمیل: javadmanesh@um.ac.ir

مرکز تحقیقات دام و طیور

سرپرست: دکتر سیدعلیرضا وکیلی

آدرس: مشهد- سه راه فردوسی- بلوار اندیشه

معرفی مرکز

مرکز تحقیقات دام و طیور دانشکده کشاورزی به وسعت ۴۳

هکتار دارای واحدهای پرورشی به شرح زیر می باشد:

- واحد پرورش مرغ گوشتی با مساحت ۵۰۰ متر مربع به ظرفیت ۵۰۰۰ قطعه جوجه در هر دوره پرورش
- واحد آموزشی تحقیقاتی مرغ تخمگذار با مساحت ۶۰۰ متر مربع و ظرفیت ۶۵۰۰ قطعه مرغ تخمگذار
- واحدهای تحقیقاتی مرغ گوشتی (۴ واحد) هر یک به ظرفیت ۵۰۰ قطعه پرنده
- واحد آموزشی تحقیقاتی بلدرچین به ظرفیت ۲۰۰۰ قطعه
- واحد پرورش گوسفند به مساحت ۹۰۰ متر مربع آغل مدرن و مسقف با ۱۸۰۰ متر مربع بهار بند و ظرفیت پرورش ۶۰۰ رأس گوسفند و بز
- واحد آموزشی تحقیقاتی شترمرغ به ظرفیت ۱۰۰ قطعه
- واحد زراعی به مساحت ۲۰ هکتار کشت آبی به منظور تولید علوفه مورد نیاز مجموعه

این مرکز مجهز به کارخانه تولید خوراک دام و طیور، کارگاه ماشین آلات و آزمایشگاه‌های متابولیسمی و تغذیه است.

آزمایشگاه‌های گروه علوم دامی دانشکده کشاورزی دانشگاه

فردوسی مشهد:

آزمایشگاه تغذیه دام ۱ و ۲

آزمایشگاه تغذیه دام ۱: اصول این آزمایشگاه، براساس اندازه‌گیری مواد مغذی موجود در غذای دام و طیور می‌باشد که شامل: ADF، NDF و پروتئین خام، فیبر خام، چربی خام، خاکستر تام، املاح مواد معدنی (فسفر، کلسیم و غیره)، انرژی، مواد آلی، رطوبت، جیره‌های غذایی و ... است. در این آزمایشگاه

مرکز تحقیقات گاو شیری

سرپرست: دکتر سیدعلیرضا وکیلی

آدرس: انتهای شهرک طرق- بعد از ریل راه آهن و قبل از مزرعه

نمونه آستان قدس رضوی- سمت چپ

معرفی مرکز

مرکز تحقیقات گاو شیری صنعتی در سال ۱۳۵۹ در محل

ضلع شمالی مزرعه دانشکده واقع در طرق ایجاد گردید و همزمان تعداد ۳۰ رأس گاو شیری هلشتاین برای رفع نیازهای آموزشی دانشکده خریداری و در آن نگهداری گردید و در طول سال‌های بعد به تکمیل ساختمان‌ها و تأسیسات آن پرداخته شده است.

این واحد به ظرفیت ۵۱۲ رأس گاو اصیل در مزرعه دانشکده واقع شده است و به مساحت ۴/۷ هکتار دارای بخش‌های مختلف پرورش گوساله، تلیسه، گاو شیری، مجتمع انبارها و آسیاب میکسر، سیلوا، سالن‌های تحقیقاتی، کلینیک و آزمایشگاه و واحدهای مسکونی مخصوص کارگران و دانشجویان است. این واحد علاوه بر ارائه خدمات مناسب به دانشجویان و محققان یکی از بهترین گاو‌داری‌های منطقه و کشور از نقطه نظر شاخص‌های تولید و ارائه خدمات مختلف می‌باشد.

در کنار وظایف آموزش و پژوهش، مرکز تحقیقات گاو شیری دانشکده روزانه به طور متوسط ۴/۵ تن شیر خام مرغوب را برای صنعت لبنیات منطقه تأمین می‌کند. دانشکده‌های کشاورزی و دامپزشکی برای امور آموزش و پژوهش از این مرکز استفاده می‌کنند.

تصویر ۱- مرکز تحقیقات گاو شیری

آزمایشگاه کشت سلول

از دستگاه‌های موجود در این آزمایشگاه به موارد زیر می‌توان به تانکر ازت، دستگاه آب دو بار تقطیرگیر، بن ماری، سانتریفیوژ اشاره کرد.

تصویر ۲- مرکز تحقیقات دام و طیور

منبع

سایت گروه مهندسی علوم دامی دانشگاه فردوسی مشهد
(http://anim_jm3.um.ac.ir)

روش‌های اندازه‌گیری به دانشجویان مقطع کارشناسی آموخته می‌شود. در رشته علوم دامی واحدی به نام تغذیه دام وجود دارد که شامل ۳ واحد تئوری و ۱ واحد عملی است که واحد عملی درس تغذیه در این آزمایشگاه گذرانده می‌شود. در واقع در آزمایشگاه تغذیه ۱ اساس کار، آموزش دانشجو است.

آزمایشگاه تغذیه ۲: برخلاف آزمایشگاه تغذیه ۱، در این آزمایشگاه، واحد عملی ارائه نمی‌شود؛ بلکه کارهای تحقیقاتی توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی (کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی) برای اجرای پایان‌نامه‌های خود و اندازه‌گیری نمونه‌های پایان‌نامه بر اساس اصول اندازه‌گیری که در آزمایشگاه تغذیه ۱ آموخته بودند، انجام می‌شود؛ مانند اندازه‌گیری گلوکز، متابولیت‌های خونی، رطوبت، چربی، فیبر و ... وسایل موجود در آزمایشگاه تغذیه دام شامل: کج‌دال، کج‌دال ۴ خانه، دسیکاتور، کوره الکتریکی، ترازوی دیجیتال، آون، هموژنایزر، آب مقطرگیری، سوکسله، بمب کالری متری (انرژی خام)، میکروسکوپ الپوس، نیم‌تنه‌ی گاو.

آزمایشگاه مرکزی علوم دامی

مهم‌ترین دستگاه‌های آزمایشگاه شامل کج‌دال، دستگاه هضم کج‌دال، سانتریفیوژ، فریزدرایر، اتوآنالیزر، الک اتوماتیک، بن ماری، اولتراسوند و فریزر ۸۰- درجه سانتی‌گراد می‌باشد.

آزمایشگاه فیزیولوژی

دستگاه‌های موجود در آزمایشگاه فیزیولوژی شامل سانتریفیوژ، میکروسکوپ مجهز به اندازه‌گیری مقاطع بافت‌شناسی هستند

آزمایشگاه آنالیز دستگاهی

وسایل موجود در آزمایشگاه آنالیز دستگاهی شامل اسپکتروفتومتر، فلیم فوتومتر، اتمیک ابزورشن، پلاریمیز، رفرکتومتر، اسپکتروفلوریمتر، GC، HPLC هستند.

آزمایشگاه‌های ژنتیک مولکولی

از دستگاه‌های موجود در این آزمایشگاه به موارد زیر می‌توان به انکوباتور شیکردار، انکوباتور، PCR، سانتریفیوژ یخچال‌دار اشاره کرد.

Publisher Note

Animal Science Students Scientific Association, Campus of Agriculture and Natural Resources at the University of Tehran

Submit Your Manuscript:

https://domesticsj.ut.ac.ir/contacts?_action=loginForm